

دستورالعمل فنی

نکات لازم در مبارزه شیمایی با شپشکهای خرما

تهیه کننده: مسعود لطیفیان

عضو هیئت علمی مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

نشریه شماره: ۲۹۳/نخل/۸۹

۱۳۸۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادکشاورزی
سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی
مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

شانی ناشر: اهواز کیلومتر ۱۰ جاده ساحلی اهواز - خرمشهر، ص ب ۱۶-۶۳۵۵
مؤسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور
تلفن: ۲- ۲۴۲۳۲۲۱ - ۶۱۱ - دورنگار: ۳۴۱۰ - ۲۴۲۳۴۱۰ - ۶۱۱
پست الکترونیک: dptfrii@yahoo.com

شناسنامه نشریه:

عنوان نشریه: نکات لازم در مبارزه شیمایی با شپشکهای خرما

نام و نام خانوادگی نگارنده: مسعود لطیفیان

شماره نشریه: ۲۹۳/نخل/۸۹

نام و نام خانوادگی ویراستاران: مجید امانی و بهار راد

ناشر: موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری کشور

شمارگان (تیراژ): ۱۵ نسخه

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹

فهرست مطالب

صفحه.....	عنوان.....
۲.....	مقدمه.....
۳.....	دستورالعمل گام به گام کنترل شپشکهای خرما.....
4.....	منابع:.....

مقدمه:

خرما میوه‌ای است با ارزش غذایی بالا که به علت دارا بودن مواد قندی قابل توجه (حدود ۷۰٪) علاوه بر مصرف غذایی، در صنعت نیز موارد استفاده فراوان داشته، به خصوص در صنایعی مانند شیرینی سازی، نوشابه سازی، تهیه کمپوت و نظائر آنها خرما و فرآورده های آن می‌توانند تا حدود زیادی جایگزین شکر شده و در این زمینه وابستگی صنایع مذکور را به شکر وارداتی کاهش و یا به کلی بر طرف سازند. یکی از روش‌های افزایش میزان تولید در واحد سطح توجه به مسائل به‌زراعی آن از قبیل حل مسئله آفات خرما می‌باشد. حشرات شیره‌خوار خرما از جمله شپشک‌های خرما از قبیل آفات خرما بوده که در سال‌های اخیر به دلیل سم‌پاشی‌های بی‌رویه بر علیه آفات کلیدی بر میزان خسارت آنها افزوده شده است. در این دستورالعمل مهمترین نکاتی که جهت مبارزه شیمیایی مؤثر با این آفات ضروری می‌باشد، ارائه گردیده است.

دستورالعمل گام به گام کنترل شپشک‌های خرما

- ❑ شپشک‌ها قبلاً جزء حشرات بالقوه آفت بوده اند که در اثر سمپاشی‌های بی‌رویه به صورت آفت در آمده اند. قبل از این که با یک شپشک مبارزه گردد، باید اطمینان داشت که آن گونه از نظر اقتصادی مهم است.
- ❑ شپشک‌هایی که به صورت تخم زمستان‌گذرانی می‌کنند، اگر چه مبارزه زمستانه به مقدار زیادی موثر است ولی قابل توضیح نیست چون سم‌پاشی بهاره در هر حال لازم است.
- ❑ شپشک‌هایی که زمستان را به صورت پوره می‌گذرانند برای کنترل آنها مبارزه زمستانه توصیه می‌شود چون پوره‌های این شپشک‌ها در بهار به صورت تدریجی ظاهر می‌شوند و سمپاشی زمستانه می‌تواند به آنها ضربه بزند.

☑ در مبارزه شیمیایی علیه شپشک‌ها ضعیف‌ترین مرحله یعنی پوره سن ۱ و زمان فراوانی آن را جهت سمپاشی انتخاب گردد.

☑ سمپاشی بر علیه شپشک‌ها را می‌بایست با سایر آفات کلیدی تلفیق کرد. مثلاً در مبارزه با کرم میوه خوار خرما با اضافه کردن روغن به سموم فسفره‌ای که برای کنترل این آفت به کار می‌رود می‌توان شپشک‌ها را نیز کنترل نمود.

☑ در کنترل شیمیایی شپشک‌ها می‌بایست از سم پاش‌هایی با فشار قوی استفاده کرد چون شپشک در قسمت‌های مختلف درخت خرما بوده و باید سمپاشی بصورت کامل انجام شود.

☑ در سمپاشی علیه شپشک‌های خرما هنگامی که سموم فسفره با روغن مخلوط می‌گردد، می‌بایست اطمینان داشت که متوسط حرارت روزانه بیش از ۱۰ درجه باشد زیرا هدف این است که روغن همراه با سم به زیر سپر نفوذ کند. مقدار روغن را ۵ تا ۱۰ درصد انتخاب می‌کنند البته در فصل گرما باید مقدار کمتری اضافه گردد.

☑ در مورد شپشک‌هایی که روی قسمت‌های قطورتر درخت خرما می‌باشند، سموم سیستمیک تاثیر زیادی نداشته و سموم تمامی گوارش مناسب ترند.

☑ سموم تماسی - گوارشی که عمدتاً مصرف می‌شوند شامل دیازینیون، زولن، گوزاتیون، اتیون، اکتیلیک، مالاتیون و آزینفوس متیل می‌باشند.

منابع:

- ۱- لطیفیان، مسعود. ۱۳۷۹. بیواکولوژی آفات خرما. موسسه تحقیقات خرما و میوه‌های گرمسیری. ۱۸ صفحه.
- 2- Dowson, V. H. W. 1982. Date production and protection. Food and agriculture organization of the United nation, Room, FAO. Plant production and protection. 249pp.
- 3- Elmer, H. S. 1961. Date palm and pest and mite in the united state . Date palm growers Institute. PP: 9-17.